

बार्षिक प्रगति पुस्तिका

आ.व. २०७७/०७८

प्रदेश सरकार

वन, वातावरण तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय

वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र

गण्डकी प्रदेश, पोखरा

प्रदेश सरकार

वन, वातावरण तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय

वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र

गण्डकी प्रदेश, पोखरा

संगठनात्मक तालिका

निर्देशक

(रा.प.द्वि., प्रा., फ.रि.) - १

वन अनुसन्धान तथा सर्वेक्षण

शाखा

स.अ.अ (रा.प.तृ., प्रा., फ.रि.) - १

रेञ्जर (रा.प.अनं.प्र.प्रा., फ.रि.)- १

प्रशासन फाँट

नायब सुब्बा (रा.प.अनं.प्र.प्र.) - १

लेखापाल (रा.प.अनं.प्र.प्र.)- १

फ.गा.(श्रेणी विहिन)- १

हल्का सवारी चालक (श्रेणी विहिन)- १

कार्यालय सहयोगी (श्रेणी विहिन)- १

तालिम तथा योजना शाखा

स.ता.अ. (रा.प.तृ. प्रा./ज.फ.) - १

रेञ्जर (रा.प.अनं.प्र.प्रा./ज.फ.)- १

वार्षिक प्रगति पुस्तिका

आ.व. २०७७/०७८

प्रदेश सरकार

वन, वातावरण तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय

वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र

गण्डकी प्रदेश, पोखरा

प्रकाशक

प्रदेश सरकार

वन, वातावरण तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय

वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र

गण्डकी प्रदेश, पोखरा

फोन: ०६१-४६६९७४

Email: frtc.gandaki@gmail.com

संकलन, लेखन तथा डिजाईन

सहायक तालिम अधिकृत राजेश पौडेल

आवरण फोटो :

वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र, पोखराको भवन

प्रकाशन प्रति :

२५०

प्रकाशन वर्ष :

२०७८

मुद्रण :

बन्धु अफ्सेट प्रेस, पोखरा ९, नयाँबजार

फोन नं. ०६१-५८२३४४

Email: bandhupress@gmail.com

प्रदेश सरकार

फोन नं. ०६१ ४६६९१७४

वन, वातावरण तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय

ईमेल : frtc.gandaki@gmail.com

वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र

गण्डकी प्रदेश, पोखरा

मिति : २०७८।०४।१०

प.सं.:

च.नं.:

दुई शब्द

वर्तमान समयमा वन संरक्षण, व्यवस्थापन र सदुपयोगका पक्षहरूमा सामाजिक समावेशीकरण, लैंगिक समता, सुशासन, पारदर्शिता तर्फ समुदायलाई अग्रसर गराई समयसापेक्ष नीति नियम निर्देशिकाहरूको सबल कार्यान्वयनमा नै वन क्षेत्रको प्रगति निर्भर गर्दछ । ती पक्षहरूको बारेमा फिल्ड स्तरमा कार्य गर्ने निम्न र मध्यमस्तरीय वन प्राविधिकहरूलाई आवश्यक पर्ने तालिम संचालन गर्दै मानव श्रोत विकास गर्ने साथै वन क्षेत्रको नीति निर्माणमा सहयोग पुऱ्याउनका लागि अध्ययन अनुसन्धानहरू, यस केन्द्रले गर्दै आइरहेको छ ।

यस पुस्तिकाको प्रकाशनले वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र, गण्डकी प्रदेश, पोखराद्वारा आ.व.२०७७।७८ मा सञ्चालित एवम् सम्पादित कार्यक्रमहरूको समष्टिगत संक्षिप्त विवरण आम जनस्तरमा, सरोकारवाला कार्यालय, संघ/संस्था तथा निकायहरूमा सार्वजनिक हुन गई यस केन्द्रको कार्य सम्पादन स्तर, वित्तिय अनुशासन, पारदर्शिता एवम् वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षणमा देखिएका परिवर्तन तथा चुनौतीका सम्बन्धमा सम्पूर्ण सरोकारवालाहरू सुसूचित भई भविष्यमा अभ्र प्रभावकारी रूपमा वन क्षेत्रको विकास, अध्ययन, अनुसन्धान तथा तालिम संचालन गर्न सम्बन्धित सबैबाट सकारात्मक तथा रचनात्मक सुभावहरू प्राप्त हुने अपेक्षा समेत गरिएको छ ।

यस पुस्तिकामा समावेश गरिएका विषयवस्तु तथा तथ्य तथ्यांकहरूलाई तथ्यपरक तथा विश्वसनीय बनाउन यथासम्भव प्रयास गरिएको छ । तथापी यसमा केहि त्रुटी तथा कमी कमजोरीहरू रहेका हुन सक्दछन । यस प्रति यहाँहरूका अमूल्य सुभाव तथा प्रतिकृयालाई मार्गदर्शनको रूपमा लिई आगामी दिनमा प्रकाशन हुने यस किसिमका प्रकाशनहरूलाई अभ्र थप परिष्कृत गर्दै लगिने विश्वास समेत दिलाउन चाहन्छु ।

अन्त्यमा, यस पुस्तिका तयारीका लागि प्रकाशन योग्य बनाउने कार्यमा अनवरत खट्नुहुने सहायक तालिम अधिकृत राजेश पौडेल, सहायक अनुसन्धान अधिकृत मन्जु के.सी., अधिकृत (वन) अंशु ढकाल, रेन्जर चुडला शेर्पा र लेखापाल गीता कुमारी शर्मा लगायत अन्य सहयोगी कर्मचारीहरू सबैमा हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

राजेश मल्ल
निर्देशक

विषयसूची

१. परिचय	१
१.१ पृष्ठभूमि :	१
१.२ वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्रको लक्ष्य/उद्देश्यहरू :	२
१.३ कार्य क्षेत्रको विवरण :	२
१.४ वन क्षेत्रका सरकारी एवं सरोकारवाला निकाय तथा कार्यक्रमहरू :	२
१.५ अध्ययन/अनुसन्धान तथा तालिम संचालन विधि :	३
१.६ आ.व. २०७७/०७८ मा संचालित तालिमहरू :	४
२. फिल्ड फलोअप तथा तालिम आवश्यकता पहिचान	५
२.१ पृष्ठभूमि :	५
२.२ लक्ष्य तथा उद्देश्य :	५
२.३ अपनाइएको विधि :	५
२.४ तथ्यांक संकलन :	६
२.५ नतिजा तथा छलफल :	६
२.६ तालिमको प्रभावकारिता विश्लेषण :	७
२.७ निष्कर्ष तथा केही सुझावहरू :	८
२.८ तालिम सम्बन्धी चुनौतीहरू :	८
२.९ प्रभावकारी तालिम संचालनका लागि सुझावहरू :	९
२.९.१ गत वर्षहरूमा आएका सुझावहरूका आधारमा गरिएका सुधारहरू	९
२.९.२ प्रभावकारी तालिम संचालनका लागि गर्नु पर्ने सुधारका कार्यहरू :	९
२.१० क्षमता अभिवृद्धि :	१०
२.११ भौतिक पूर्वाधार :	१०
३ आ.व. २०७७/०७८ मा गरिएका अध्ययन, अनुसन्धान :	११
४. सम्पादित विभिन्न तालिमहरूको विवरण	१५
४.१ आ.व. २०७७/०७८ को संचालित तालिमको प्रगति विश्लेषण :	१५
४.२ कार्यालय र तालिमका आधारमा सहभागी विवरण तथा विश्लेषण :	१५
अनुसूचिहरू १ -७	१७-

१ परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

प्रदेश सरकारको स्थापनासँगै यस प्रदेशमा उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालयको स्थापना २०७४/१०/२४ मा भएको हो । यस मन्त्रालय (हाल:वन, वातावरण तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय)मातहतको वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र, पोखरा नेपालका सात प्रदेशमा रहेका सातवटा वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र मध्ये एक हो । वि.सं. २०५० मंसिर १ गते पश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय वन तालिम केन्द्रको रूपमा स्थापना भई तालिम कार्यक्रम सञ्चालन हुँदै आएको थियो र तत्कालिन समयमा वि.सं. २०४६ सालदेखि डेनमार्क सरकारको सहयोगमा डानिडा सामुदायिक वन विकास परियोजना र वि.सं. २०५५ देखि २०६१ सालसम्म प्राकृतिक स्रोत व्यवस्थापन क्षेत्रगत सहयोग कार्यक्रम (NARMSAP) को प्राविधिक तथा आर्थिक सहयोग वन मन्त्रालय अन्तर्गतका क्षेत्रीय वन निर्देशनालय तथा जिल्ला वन कार्यालयहरूलाई प्राप्त थियो । वि.सं. २०५० मंसिरमा क्षेत्रीय वन तालिम केन्द्रको स्थापना भएपश्चात उक्त परियोजनाहरूको प्राविधिक तथा आर्थिक सहयोग तालिम केन्द्रलाई पनि प्राप्त थियो । तत्पश्चात नेपाल सरकारको बजेटबाट सम्पूर्ण तालिम कार्यक्रमहरू सञ्चालन हुँदै आएका छन् । तथापि विगत केहि बर्षहरूमा हरियो वन कार्यक्रम तथा बहुसरोकारवाला वन कार्यक्रमले विभिन्न तालिमहरूमा सहयोग गर्दै आएका थियो । हाल आएर देशमा भएको राजनैतिक परिवर्तन सँगसँगै भएको नयाँ व्यवस्था अनुसार देश संघियतामा गएको परिप्रेक्षमा संघियताको कार्यान्वयन संघ, प्रदेश र स्थानीय गरी तीन तहका सरकारको व्यवस्था भएसँगै यस कार्यालय प्रदेश सरकारको उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय अन्तर्गत वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्रको रूपमा वि.सं २०७५ मा स्थापना भई वन वातावरण सम्बन्धि अध्ययन, अनुसन्धान तथा तालिम संचालन गर्दै आइरहेको छ ।

गण्डकी प्रदेशमा रहेका प्राकृतिक स्रोत तथा जैविक विविधताको दीगो प्रयोग एवं यसबाट प्रादेशिक तथा स्थानीय स्तरमा पर्ने प्रभाव र संघीयताको कार्यान्वयन सँगसँगै राष्ट्रले खोजेको **समृद्ध नेपाल सुखी नेपालीको** उद्देश्य प्राप्त गर्नमा खेल्न सक्ने भूमिकाहरूको वारेमा समेत अध्ययन अनुसन्धान र प्राप्त नतिजाहरूलाई तालिम तथा प्रचारप्रसार सामाग्रीको माध्यमबाट सरोकारवालासम्म पुऱ्याउने काम पनि यस केन्द्रले गर्दै जानेछ । यस केन्द्रले अधिकृतस्तर देखि श्रेणी विहिन (प्रा.)

सम्मका कर्मचारीहरूलाई तालिम दिंदै आएको छ ।

१.२ वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्रको लक्ष्य/उद्देश्यहरू

- वन, वनस्पति, वन्यजन्तु, जैविक विविधता, जलाधार लगायतका क्षेत्रमा अध्ययन, अनुसन्धान तथा सर्वेक्षण गर्ने ।
- अध्ययन अनुसन्धान मार्फत वन क्षेत्र सम्बन्धि नीति निर्माणमा सहयोग पुऱ्याउने ।
- वन क्षेत्रमा भएका अध्ययन अनुसन्धानहरूको प्रचारप्रसार मार्फत सरोकारवाला समक्ष पुऱ्याउने ।
- स्थानीय उपभोक्ता समूह र कार्यान्वयन तहका सरोकारवालाहरूलाई प्राविधिक, सामाजिक र व्यवस्थापकीय क्षेत्रमा सहयोग पुऱ्याउन वन प्राविधिक र प्रशासनिक कर्मचारीहरूलाई तालिम प्रदान गरी सक्षम बनाउने ।
- तालिम आवश्यकता पहिचान गरी समयमै प्रभावकारी तालिम संचालन तथा अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्ने ।

१.३ कार्य क्षेत्रको विवरण

गण्डकी प्रदेशका ११ वटा जिल्ला यस केन्द्रको कार्यक्षेत्र हो । वन, वातावरण तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय, गण्डकी प्रदेश, वन निर्देशनालय, पोखरा, डिभिजन वन कार्यालय मुस्ताङ, मनाङ, म्याग्दी, गोरखा, लमजुङ, तनहुँ, स्याङ्जा, कास्की, पर्वत र बाग्लुङ र नवलपरासी (बर्दघाट सुस्तापूर्व), भू-तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालयहरू पर्वत र तनहुँ, ताल संरक्षण तथा विकास प्राधिकरण, पञ्चासे संरक्षित वन कार्यक्रम, ढोरपाटन शिकार आरक्षको कार्यालय, पञ्चासे संरक्षित वन कार्यक्रम, बिउ प्रयोगशाला तथा भण्डारण केन्द्र, भानु प्राणी उद्यान, अन्नपूर्ण क्षेत्र संरक्षण आयोजना तथा मनास्लु संरक्षण क्षेत्र आयोजना लगायतका कर्मचारीहरूलाई आवश्यक पर्ने तालिमहरू संचालन गरी क्षमता तथा नेतृत्व विकासमा सहयोग पुऱ्याउनु यस केन्द्रको मुख्य कार्य हो ।

१.४ वन क्षेत्रका सरकारी एवं सरोकारवाला निकाय तथा कार्यक्रमहरू:

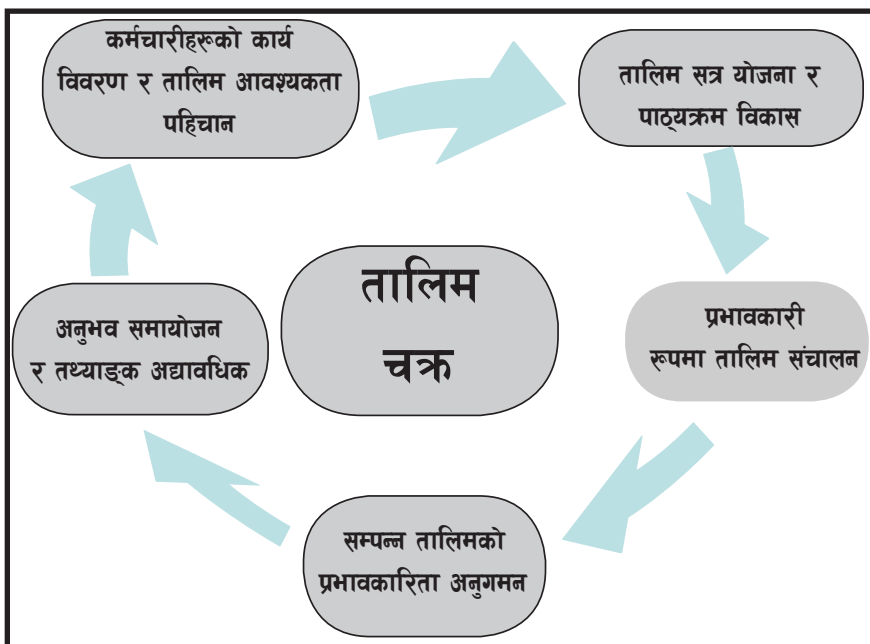
वन क्षेत्रसंग सम्बन्धित कार्य गर्दै आईरहेका विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी संघ संस्थाहरू एवं समग्र वातावरण संरक्षणका लागि कार्य गर्दै आईरहेका सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्थाहरू विच कार्यगत एकता तथा समन्वयको खाँचो रहन्छ । साथै ति क्षेत्रहरूमा कार्य गर्दाका आ-आफ्नो क्षेत्रवाट भए गरेका कार्य र सोको अनुभवको आदान-प्रदानबाट समग्र कार्यक्रमको प्रभावकारितामा सकारात्मक

परिणाम हांसिल गर्न मद्दत पुग्दछ । विगतका अनुभव र भए गरेका कार्यहरूको वारेमा फिल्ड स्तरसम्म सूचना र प्रविधिको संचार गर्ने कार्यमा यस केन्द्रले अहम् भूमिका खेल्दछ । गण्डकी प्रदेशमा वन, वन्यजन्तु, जैविक विविधता, जलाधार क्षेत्र एवं समग्र वातावरण संरक्षणका लागि कार्य गर्दै आईरहेका सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्थाहरूसँग सहकार्य, समन्वय र सहयोगको यस केन्द्रले सधैं अपेक्षा राख्दछ ।

१.५ अध्ययन/अनुसन्धान तथा तालिम संचालन विधि

अध्ययन अनुसन्धानको हकमा सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ तथा सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ ले निर्दिष्ट गरेका विधि र प्रकृयाहरू अवलम्बन गरी यस केन्द्रका मौजुदा जनशक्ति वा परामर्श सेवाबाट अध्ययन अनुसन्धान गराइन्छ । यसरी अध्ययन भई आएका प्रतिवेदनहरूलाई सम्बन्धित सरोकारवालाहरूको माभ्रमा अन्तरक्रिया छलफल गराई सो बाट प्राप्त सुभावाहरू समेत समेट्न लगाई अन्तिम रिपोर्ट तयार पार्न लगाइन्छ । यसरी प्राप्त अध्ययन प्रतिवेदनहरू यस केन्द्रको महत्वपूर्ण दस्तावेजको रूपमा रहेका छन् । यसले वन र वातावरणको क्षेत्रमा भविष्यमा के कस्ता योजना तथा थप अध्ययन अनुसन्धान गर्नुपर्दछ भन्ने सम्बन्धमा मार्गदर्शन गर्दछन ।

यस केन्द्रले तालिम कार्यक्रम निश्चित प्रक्रिया अवलम्बन गरी संचालन गर्दछ । कर्मचारीहरूलाई आफ्नो कार्य विवरण अनुसार काम गर्दा अछेरो परेका क्षेत्र के के हुन् निर्धारण गरी कुन किसिमको तालिम कुन स्तरको कर्मचारीलाई आवश्यक छ भनी तालिम आवश्यकता पहिचान गरिन्छ । तालिम आवश्यकता पहिचान भएपछि सो अनुरूप तालिम पाठ्यक्रम र सत्र योजना बनाई कार्यान्वयन गरिन्छ । सम्पन्न तालिमको प्रभावकारिता अनुगमन गर्ने र प्राप्त अनुभवलाई पुनः तालिम कार्यक्रममा समावेश गर्ने कार्य गरिन्छ । यसको साथै तालिम कार्यक्रमसँग सम्बन्धित तथ्याङ्कहरू र रेकर्ड अद्यावधिक राखिने गरिएको छ । जसवाट विगत वर्षहरूमा कुन कर्मचारीले कुन तालिम प्राप्त गरे, के के विषयमा तालिम संचालन गरिएको थियो, पाठ्यक्रम डिजाईन कसरी भएको थियो भन्ने जानकारीहरूबाट पछिका दिनमा संचालन गरिने कार्यक्रमहरूलाई अभ्र प्रभावकारी बनाउन सकिन्छ । तालिममा सेसन सहजिकरणका लागि मौजुदा जनशक्तिका अलावा बिषय विज्ञ र फिल्डमा काम गरी अनुभव प्राप्त गरेका श्रोत व्यक्तिहरूलाई आमन्त्रण गरिन्छ । केन्द्रबाट संचालन गरिने तालिम कार्य संचालन विधिलाई निम्न चित्रबाट समेत बुझ्न सकिन्छ ।

१.६ आ.व. २०७७/०७८मा संचालित तालिमहरू :

आ.व. ०७७/०७८ मा यस वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्रबाट संचालित तालिमहरूको नामावली निम्नानुसार छ साथै यसको विस्तृत विवरण अनुसूची १ मा राखिएको छ ।

सहयाक/अधिकृतस्तर तालिम

- तथ्याङ्क व्यवस्थापन, विश्लेषण र मोडलीङ सम्बन्धि आर प्रोरग्रामिङ तालिम
- वैज्ञानिक वन व्यवस्थापन तालिम
- कानूनी कार्यविधि -जाहेरि दरखास्त देखि फैसला कार्यान्वयन) सम्बन्धि तालिम
- वन विकास निर्माण कार्यका लागि डिजाईन तथा लागत अनुमान तयार गर्ने तालिम

फरेष्टर/वन रक्षकस्तर तालिम

- वन्यजन्तु उद्धार तथा व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम
- सेवाकालीन तालिम

२. फिल्ड फलोअप तथा तालिम आवश्यकता पहिचान

२.१ पृष्ठभूमि :

आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार यस केन्द्रबाट संचालित विभिन्न तालिमहरूको फिल्ड फलोअप तथा तालिम आवश्यकता पहिचानको लागि यस तालिम केन्द्रका कर्मचारीहरू विभिन्न समूहमा विभाजन भै सम्बन्धित फिल्डमा गई कर्मचारीहरूसँग भेटघाट तथा छलफल गरी प्रश्नावली अनुसार तथ्याङ्क संकलन गरिएको थियो ।

२.२ लक्ष्य तथा उद्देश्य :

केन्द्रबाट विगतका वर्षहरूमा संचालित तालिम कार्यक्रमहरूको अनुगमन तथा तालिमको प्रभावकारिता मूल्याङ्कनको साथै आगामी वर्षकालागि आवश्यक तालिमहरूको पहिचान गरी कार्यक्रम बनाउनु र प्रभावकारी तालिम संचालन गरी फिल्ड स्तरका कर्मचारीहरूलाई सबल, सक्षम तथा व्यवहारिक बनाउनु यस कार्यक्रमको लक्ष्य रहेको छ ।

उपरोक्त लक्ष्य हासिल गर्न देहायका उद्देश्यहरू राखिएका छन् :

- विगतमा तालिमका क्रममा सहभागीहरूले बनाएका योजना पूरा गरे नगरेको निकर्ग्यो ल गर्ने ।
- विगतमा संचालित तालिमहरूको समग्र प्रभावकारिता मूल्याङ्कन गर्ने ।
- तालिममा सिकेका कुरा कार्यान्वयन गर्दा देखा परेका कठिनाई तथा समस्याहरूका बारेमा जानकारीहरू संकलन गर्ने तथा पृष्ठपोषण समेत लिने ।
- जिल्लास्तरमा प्राविधिक, जुनियर प्राविधिक तथा प्रशासनस्तरका कर्मचारीहरूका लागि तालिम आवश्यकता पहिचान गर्ने ।
- पाठ्यक्रममा परिमार्जन गरी कार्यान्वयन गर्न सकिने व्यवहारिक तालिममा जोड दिने ।

२.३ अपनाइएको विधि :

यस केन्द्रका सबै कर्मचारीहरूको बैठकमा फिल्ड फलोअप कार्यक्रमका बारेमा यसको रणनीति/ कार्यनीतिमा व्यापक छलफल गरी देहाएको कार्यक्रम तय गरिएको थियो ।

- प्रश्नावली तयार

- जिल्ला छनौट
- कर्मचारीहरूसँग भेटघाट तथा छलफल
- तथ्यांक संकलन

२.४ तथ्यांक संकलन :

वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्रमा कार्यरत कर्मचारीहरू समूह विभाजन गरी यस क्षेत्रअन्तर्गतका विभिन्न डिभिजन वन कार्यालय तथा भू-तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालयका कर्मचारीहरूसँग भेटघाट तथा छलफल गरी प्रश्नावली अनुसारका तथ्यांक संकलन कार्य सम्पन्न गरियो ।

२.५ नतिजा तथा छलफल :

डिभिजनल वन अधिकृत, सहायक वन अधिकृत, सहायक भू-संरक्षण अधिकृत, रेन्जर, भू-संरक्षण सहायक, फरेष्टर, वन रक्षक तथा प्रशासनिक कर्मचारीहरू बाट संकलित विवरणहरूको तथ्यांक विश्लेषण गर्दा निम्न अनुसारका नतिजा तथा सुझावहरू प्राप्त भएका छन् ।

- तालिम आवश्यकता पहिचान गरी तालिम योजना बनाइ तालिम संचालन गर्ने ।
- प्रभावकारी प्रशिक्षण विधिको प्रयोग गर्ने ।
- तालिमलाई अझ बढी प्रभावकारी बनाउन विषयवस्तुको विशेषज्ञ श्रोत व्यक्ति बोलाउने ।
- कार्यवोफ कम हुने समयमा तालिम संचालन गर्ने ।
- फिल्डवेस हुनुपर्ने ।
- सेवा सुविधा पर्याप्त हुनुपर्ने ।
- विषयवस्तु अनुसार तालिम अवधि निर्धारण गरी तालिम हुनुपर्ने ।
- समय सापेक्ष तालिम हुनुपर्ने ।
- छात्रावासको व्यवस्था हुनुपर्ने ।
- तालिम पश्चात नियमित अनुगमन हुनुपर्ने ।
- अध्ययन भ्रमणको व्यवस्था हुनुपर्ने ।

फिल्ड फलोअपबाट प्राप्त सुझावको आधारमा आगामी दिनहरूमा बढी आवश्यकता भएका तालिमहरू यस प्रकार छन् ।

स.व.अ./स.भू.सं.अ/रेन्जर स्तर :

- गुगल अर्थ ईन्जिन तालिम

- वन विकास निर्माण कार्यका लागि डिजाइन तथा लागत अनुमान तयार गर्ने तालिम
- तथ्यांक व्यवस्थापन, विश्लेषण, र मोडलिङ सम्बन्धि आर प्रोग्रामिङ तालिम ।
- जलाधार व्यवस्थापन/वायो इन्जीनियरिङ
- जि.आई.एस./ जि.पी.एस.
- जलवायू परिवर्तन / रेड तथा कार्वन मापन
- अग्नी नियन्त्रण तथा डढेलो व्यवस्थापन
- कानुनी कार्यविधि
- आई.ई.ई./ई.आई.ए.
- जडीवुटी व्यवस्थापन
- वनस्रोत मापन
- मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व व्यवस्थापन
- सेवाकालिन तालिम
- नेतृत्व विकास तथा सुशासन तालिम

फरेष्टर/ वनरक्षक स्तर :

- कानुनी कार्यविधि
- पुनर्ताजगी तालिम
- वनस्रोत मापन तथा जि.पी.एस.
- जडीवुटी व्यवस्थापन
- सेवाकालिन तालिम
- नेतृत्व विकास तथा सुशासन तालिम

प्रशासनिक स्तर :

- कानुनी कार्यविधि तथा लेखा व्यवस्थापन तालिम
- कार्यालय व्यवस्थापन तालिम
- नेतृत्व विकास तथा सुशासन तालिम
- अभिलेख व्यवस्थापन तालिम

२.६ तालिमको प्रभावकारिता विश्लेषण :

यस केन्द्रबाट कर्मचारीहरूको प्राविधिक समूह नै फिल्डमा गई फिल्ड स्तर मा तालिम संचालन गर्ने, अनुगमन गर्ने र कर्मचारीहरूलाई तुरुन्त फिल्डमा नै गई पृष्ठपोषण समेत दिई कार्य गर्दा फिल्डमा काम गर्ने कर्मचारीहरूलाई निकै

उपयोगी सावित भएको छ । फिल्डमा नै आई गर्नु पर्ने प्राविधिक पक्षका कमी कमजोरीहरूलाई हटाउन तालिम अत्यन्त प्रभावकारी ठहरिएको छ ।

२.७ निष्कर्ष तथा केही सुझावहरू :

अनुगमनको सिलसिलामा पाइएका निष्कर्ष तथा सुझावका विषयहरू तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

२.७.१ निष्कर्ष :

- जिल्लाबाट सहभागी छनौटका लागि बनाएका आधारहरू मुख्यतः योग्यता, इच्छा, क्षमता जस्ता कुरालाई आधार बनाइएको भएपनि केहीलाई तालिममा तत्काल सहभागी हुन सक्ने कर्मचारीलाई छनौट गरी पठाइएको देखिन्छ ।
- समग्रमा तालिममा सहभागीहरूको मूल्याङ्कन गर्दा स.व.अ./रेन्जर स्तरलाई प्रदान गरिएको तालिम बढी प्रभावकारी देखिन्छ ।
- तालिममा सिकेका कुराहरू कतिपय अवस्थामा उचित सामग्रीको अभाव, प्राविधिक क्षमता, समयभाव, कार्य गर्ने वातावरण अनुकूल नहुनु, अवसर नपाउनु आदिका कारण अपेक्षा गरे अनुसार फिल्डमा शत प्रतिशत लागू गर्न सकेको छैन ।
- फिल्ड फलोअप गर्न जाँदा कतिपय कर्मचारी सरुवा भै अन्यत्र गइसक्ने भएकोले कर्मचारी सरुवाको जानकारी यस केन्द्रलाई समेत पठाउने व्यवस्था भैदिएमा राम्रो हुने ।

२.७.२ सुझावहरू :

- तालिम लिई गएका कर्मचारीहरूलाई फिल्डमा आवश्यक पर्ने सामग्री, आफ्नो विषयवस्तु प्रस्तुत गर्ने मौका तथा काम प्रति हौसला बढाउन सकेमा काममा प्रभावकारिता आउने ।
- कर्मचारीको योग्यता एवं क्षमता हेरी तालिम सहभागिताका लागि पठाउनु पर्ने ।
- जिल्लाबाट समेत तालिम लिएका कर्मचारीहरूको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्नुपर्ने ।
- यस क्षेत्रअन्तर्गतका अन्तर्राष्ट्रिय तथा राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाहरूले वन मन्त्रालयसँग सम्बन्धित तालिमहरू संचालन गर्दा यस केन्द्रसँग पनि समन्वय गरी गर्दा राम्रो हुने ।

२.८ तालिम सम्बन्धी चुनौतीहरू :

विगतदेखि यस आ.व.सम्म यस केन्द्रले विभिन्न तालिम कार्यक्रमहरू संचालन गर्दा आइ परेका चुनौतीहरू निम्न अनुरूप छन् ।

- सहभागीहरूको स्तर तथा बुझ्ने क्षमता भिन्न रहेको । साथै तराई, पहाड र हिमालमा पाईने वनको प्रकार, प्रजाति आदिको विभिन्नताले तालिम संचालनमा जटिलता थपिन गएको छ ।
- तालिम संचालनको क्रममा सहभागीहरूलाई फिल्ड अभ्यासमा लैजानका लागि गाडीको अभाव ।
- तालिम आवश्यकता पहिचान भएका कर्मचारीहरूको सरुवा छिटो छिटो हुने गर्दा आउने जाने क्रममा संख्या निक्यौल गर्न नसक्दा तालिम संचालनमा गाह्रो हुने गरेको छ ।
- जिल्लाहरूमा तालिम लिएका सहभागीहरूको अभिलेख नभएका कारण विभिन्न तालिमहरूमा सहभागीहरू दोहोरिएर आउने गरेको पाइएको छ, जसले गर्दा तालिम प्राप्त गर्नुपर्ने व्यक्तिहरू छुट्न गएका छन् ।

२.५ प्रभावकारी तालिम संचालनका लागि सुझावहरू :

२.५.१ गत वर्षहरूमा आएका सुझावहरूका आधारमा गरिएका सुधारहरू

विगत वर्षहरूमा विभिन्न ठाउँबाट आएका सुझावहरूका आधारमा तालिम कार्यक्रमहरूमा केही सुधारहरू भएका छन् । सुधार भएका पक्षहरू यस प्रकार छन् :

- यस आ.व.०७७/०७८ मा संचालित तालिमहरूमा सम्बन्धित विषयका विशेषज्ञहरूलाई श्रोत व्यक्तिको रूपमा बोलाई प्रशिक्षण दिन लगाइएको छ ।
- वन सिमाना निर्धारण तथा वन श्रोत मापन कार्यमा जि.पि.एस तथा विभिन्न प्रकारका Software प्रयोग गरिएको छ ।
- तालिमलाई बढी प्रभावकारी बनाउनका लागि स्थलगत अभ्यासमा बढी जोड दिइएको छ ।

२.५.२ प्रभावकारी तालिम संचालनका लागि गर्नु पर्ने सुधारका कार्यहरू :

२.५.२.१ वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्रले आन्तरिक रूपमा गर्नुपर्ने सुधारका कार्यहरू

- यस कार्यालयले तयार गरेको वार्षिक कार्य योजना अनुसार सम्पूर्ण कार्यहरू सफलता पूर्वक सम्पन्न गर्नुपर्ने ।
- वन, वातावरण र वन्यजन्तु क्षेत्रका बारेमा नयाँ सवालहरूको थप जानकारी का लागि र तालिमका लागि श्रोत व्यक्तिको रोष्टर अध्यावधिक गर्नु पर्ने ।
- सैद्धान्तिक भन्दा व्यवहारिक र सीपमूलक तालिममा जोड दिनु पर्ने ।

**२.५.२.२ डिभिजन वन / भू तथा जलाधार व्यवस्थापन / ढोरपाटन शिकार आरक्ष
लगायतका कार्यालयहरूले गर्नुपर्ने सुधारका कार्यहरू :**

- आफ्नो कार्यालय भित्रका कर्मचारीहरूको तालिम आवश्यकता राम्रोसँग पहिचान गरी कर्मचारीहरूलाई प्राथमिकीकरण गरी प्रतिवेदन योजना तर्जुमा गोष्ठीभन्दा १५ दिन अगावै वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र वा प्रदेश वन निर्देशनालयमा आई पुग्ने गरी पठाउनु पर्ने ।
- वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्रले बनाएको वार्षिक कार्यक्रम तथा तालिम क्यालेण्डर हेरी सो समयमा कर्मचारीलाई तालिममा पठाउने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने ।
- तालिम लिएका कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादन स्तर मूल्याङ्कन गरी देखिएका उपलब्धिहरू साथै सुझावहरू प्रशिक्षण केन्द्रलाई उपलब्ध गराउनु पर्ने ।
- सहभागीलाई तालिममा पठाउँदा तालिम डाटावेसको आधारमा सम्बन्धित कार्यालयले उक्त तालिम नलिएको इच्छुक र उपयुक्त कर्मचारीलाई प्राथमिकता दिई तालिममा पठाउनु पर्ने ।
- कार्यालयका कर्मचारीहरूले यस केन्द्रबाहेक अन्य संघसंस्थाबाट तालिम लिएको वा पाएको भए उक्त रेकर्ड जम्मा गरी प्रशिक्षण केन्द्रमा पठाउनु पर्ने ।

२.१० क्षमता अभिवृद्धि :

- प्रभावकारी तालिम संचालनका लागि प्रशिक्षण केन्द्रका कर्मचारीहरू वन, वातावरण र वन्यजन्तुसँग सम्बन्धित विषयमा आफैँ अध्यावधिक भएर बस्नु पर्ने वर्तमान परिवेशमा वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्रलाई अफ सशक्त, सक्षम र सवल बनाउनका लागि संघिय वन तथा वातावरण मन्त्रालय र वन, वातावरण तथा भू-संरक्षण मन्त्रालयका साथै अन्य वन क्षेत्र संग सम्बन्धित निकायबाट भए गरेका अध्ययन अनुसन्धानका कार्यहरू, प्रकाशित लेख, रचना, पुस्तक, पत्र-पत्रिका, ऐन, नियमावली, नीति, रणनीति, मार्गदर्शन, निर्देशिका, कार्यविधिहरू लगायतका सामाग्रीहरू यस प्रशिक्षण केन्द्रमा नियमित रूपमा प्राप्त हुने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने ।
- समय सापेक्ष लेखा तथा प्रशासनिक कर्मचारीहरूलाई समेत क्षमता अभिवृद्धिको तालिम कार्यक्रमहरू संचालन गर्नुपर्ने ।

२.११ भौतिक पूर्वाधार :

- कार्यालयमा हाल रहेको एक मात्र सवारी साधन (जिप) अत्यन्त जिर्ण अवस्थामा रहेको हुँदा नयाँ जिपको व्यवस्था गर्नुपर्ने ।

३ आ.व. २०७७।०७८ मा गरिएका अध्ययन, अनुसन्धान :

क. जडिबुटि पकेट क्षेत्रको पहिचान तथा नक्साङ्कन

१. उद्देश्य:

- गण्डकी प्रदेशमाधेरै परिमाणमा पाइने तथा अत्याधिक व्यापार हुने जडिबुटी प्रजातीको पहिचान गर्ने ।
- यस प्रदेशमा महत्वपूर्ण जडिबुटी प्रजातीको सम्भावित पकेट क्षेत्रहरू पहिचान गर्ने ।
- अध्ययन क्षेत्रमा जडिबुटी प्रजातीको वर्तमान वितरण र कभरेज विश्लेषण गर्ने ।

२. अध्ययन क्षेत्र: गण्डकी प्रदेशको वन क्षेत्र।

३. परामर्श दाता: श्री गोल्ड स्टोन कन्सल्टेन्सी प्रा.लि., काठमाण्डौं ।

४. मुख्य नतिजा/उपलब्धि :

- गण्डकी प्रदेश जडिबुटी प्रजातीमा धनी रहेको र यस प्रदेशको उच्च पहाडी क्षेत्र जडिबुटी प्रजातीको लागि महत्वपूर्ण पाइएको छ ।
- पछिल्लो दश बर्षको तथ्याङ्कले गण्डकी प्रदेशबाट ५४ वटा जडिबुटी प्रजातीको व्यापार भएको देखाउँछ ।
- महत्वपूर्ण १५ जडिबुटी प्रजातीहरू (वन लसुन, विष, चिराइतो, जटामासी, कुरिलो, कुटकी, लौठसल्ला, पाचऔले, सतुवा, सेतकचिनी, सिलटिमुर्, तेजपात, टिमुर् र यासाँगुम्बा) मध्ये अधिकांश प्रजातीहरूको पकेट क्षेत्र उच्च पहाडी क्षेत्र वरिपरि भएको देखिन्छ ।
- यस अध्ययनबाट ढोरपाटन शिकार आरक्ष (बागलुङ र म्याग्दी जिल्ला), गोरखा जिल्लाको चुम नुब्री गाउँपालिका र मनाङ जिल्लाको नासोङ र न्यासाङ गाउँपालिकामा अधिकांश जडिबुटी प्रजातीहरूको पकेट क्षेत्र रहेको देखिन्छ ।
- त्यस्तै तेजपातको पकेट क्षेत्र पहाडी क्षेत्रमा रहेको देखिन्छ ।
- महत्वपूर्ण १५ जडिबुटी प्रजातीहरू मध्ये सबैभन्दा ठूलो पकेट क्षेत्र (१०५७ वर्ग कि.मि.) कुटकीको र सबैभन्दा सानो पकेट क्षेत्र (५ वर्ग कि.मि.) सिलटिमुर्को रहेको देखिन्छ ।
- यस अध्ययनले गण्डकी प्रदेशको उच्च पहाडी क्षेत्र महत्वपूर्ण जडिबुटी प्रजातीहरूको संरक्षण, खेती र प्रबर्द्धन गर्नका लागि उपयुक्त रहेको देखिन्छ ।

ख. पचभैया प्राणी उद्यानमा राखिने वन्यजन्तुको खाद्य आहारा विश्लेषण

१. उद्देश्य:

- पचभैया प्राणी उद्यानमा राखिने वन्यजन्तुहरूको लागि रूचाइएको आहारा पहिचान गर्ने,
- प्राणी उद्यानमा राखिने वन्यजन्तुहरूको लागि लैङ्गिकता, उमेर समूह र ऋतुको आधारमा आवश्यक पर्ने अधिकतम खाद्य आहाराको पोषण संरचना, मात्रा र आवृत्तिको परिक्षण गर्ने,
- उद्यानमा राखिने वन्यजन्तुहरूको उचित व्यवस्थापनको लागि लागत र आहारा विश्लेषणका आधारमा उत्तम विकल्प सिफारिस गर्ने ।

२. अध्ययन क्षेत्र: पचभैया प्राणी उद्यान, कास्की ।

३. परामर्श दाता: श्री लुम्बिनी इन्भारोमेन्टल सर्भिसेज प्रा.लि., काठमाण्डौ ।

४. मुख्य नतिजा/उपलब्धि:

- यस अध्ययनबाट पचभैया प्राणी उद्यानमा राखिएका वन्यजन्तुहरू स्वास्थ्य रहेको र उनीहरूले आफ्नो अहराबाट प्रशस्त उर्जा प्राप्त गरेको देखिन्छ ।
- अध्ययनबाट गिद्ध र उल्लुले कुखुराको मासु भन्दा भैसीको मासु बढी मन पराएको देखिएकोले तिनीहरूलाई दिने कुखुराको मासुको परिमाणघटाउनु पर्ने देखिन्छ ।
- Felids Jackals ले बढी कुखुरा मन पराएको देखिन्छ ।
- रातमा सक्रिय हुने चराहरू र मासांहारी जनावरहरूले (जस्तै जङ्गली बिरालो, सिभेट, स्यालहरू) बेलुका खान मन पराउने हुदाँ उनीहरूको खाना दिने समयलाई त्यसरी नै परिवर्तन गर्नुपर्ने देखिन्छ ।
- शाकाहारी जनावरहरूलाई चोकर भन्दा डाले घाँस दिन उपयुक्त देखिन्छ । एकै समयमा दिने खानालाई उपलब्धताका आधारमा हरियो र सुख्खा घाँसलाई बिहान र बेलुका गरी दुई भिन्न समयमा दिदाँ उपयुक्त देखिन्छ ।
- Eurasian eagle र civet बाहेक बाँकी मासांहारी जनावरहरूलाई राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्डभन्दा बढी आहारा दिइएको देखिएको, त्यसै ले उल्लेखित बाहेक बाँकी मासांहारी जनावरहरूलाई दिइने मासुको मात्रा घटाउनु पर्ने देखिन्छ ।
- अहिले भइरहेको खोरको आकार (size) सानो भएको र जनावरहरूको आवश्यकता अनुसार आकार छिट्टै बढाउनु पर्ने देखिन्छ ।

ग. लेकसाइडमा पर्यटन सूचना प्रणालीलाई डिजिटाइजेसन गर्ने

१. उद्देश्य:

- यस कार्यक्रमको मुख्य उद्देश्य लेकसाइडमा पर्यटन सूचना प्रणालीलाई डिजिटाइजेसन गर्ने रहेको
- Prepare GIS-based base map of the tourist information system with 15m contour interval (10 to 20 m) using multi-spectral (colored)/ panchromatic satellite imagery.
- Collect and develop Geographical Information System incorporating spatial data required for base map of urban area such as administration units, topography, infrastructures, demography and environment included in Lakeside area.

२. अध्ययन क्षेत्र: लेकसाइड क्षेत्र (छोरेपाटन, बिरौटा, मुस्ताङ चोक, एयरपोर्ट, रत्नचोक, जरेबर, पामेबसपार्क, सेदी, पामे) ।

३. परामर्श दाता: श्री सेनटिनल इन्जिनियरिङ्ग कन्सल्टेन्सी प्रा.लि., काठमाण्डौ ।

४. मुख्य नतिजा/उपलब्धि:

- यस अध्ययनले स्याटलाइट इमेजरी र भौगोलिक सूचना प्रणालीको सहयो गले लेकसाइड क्षेत्रमा यातायात नेटवर्क, प्राकृतिक स्थानहरू, सार्वजनिक ठाउँहरू, धार्मिक स्थलहरू र ताल वरिपरिको अन्य पर्यटन सुबिधाहरूको डिजिटाइजेसन गरेको छ ।
- पर्यटन सूचना प्रणालीहरू निर्माणका लागि आवश्यक जि.आई.एस. मा आधारित तथ्याङ्क सात तहहरू सङ्गलन गरिएको देखिन्छ ।
- सङ्कलित गरिएको तथ्याङ्कको आधारमा सबै प्रमुख स्टोर, रेष्टुरन्ट, होटलहरू, भ्रमण गर्ने स्थान आदि पत्ता लगाउन सकिने देखिन्छ ।
- सङ्कलित गरिएको तथ्याङ्कको आधारमा online users responsive पर्यटन सूचना प्रणाली विकास गर्नका लागि आवश्यक भएको देखिन्छ ।

घ. वन संवर्द्धन प्रणालीमा आधारित वनमा पुनरुत्पादनको अवस्थाको अध्ययन अनुसन्धान

१. उद्देश्य:

- पुनरुत्पादनको प्रजाति विविधता र घनत्व मूल्यांकन गर्ने ।
- Plant community structure र वितरणको विश्लेषण गर्ने ।

२. अध्ययन क्षेत्र : नवलपुर स्थित चकला वन

३. अनुसन्धान कर्ता : मञ्जु के.सी., चुडला शेर्पा ।

४. मुख्य नतिजा/उपलब्धि :

- प्राकृतिक वनमा भन्दा वन संवर्द्धन प्रणाली लागु गरिएको वनमा पुनरुत्पादनको अवस्था राम्रो देखिएको ।
- वन संवर्द्धन प्रणाली लागु गरिएको वनमा भन्दा प्राकृतिक वनमा प्रजाति विविधता बढी देखिएको । (पुनरुत्पादन कटान गरिएको वन क्षेत्रमा नियमित भाडी सफाई कार्य गरेको र साल प्रजातिलाई प्राथमिकता दिई अन्य कम आर्थिक मुल्यका प्रजातिहरू हटाउने काम गरेको देखिन्छ) ।
- यस अध्ययनले तराई क्षेत्रका मुख्य रूख साल प्रजातिको पुनरुत्पादन वृद्धि गर्न, साथै भविष्यमा अधिकतम मात्रामा काठ तथा काठजन्य वस्तुको निरन्तर आपूर्तिको लागि Irregular shelterwood system एउटा राम्रो मोडल रहेको कुरालाई थप सहयोग गरेको छ ।

विकासका लागि अनुसन्धान

४. सम्पादित विभिन्न तालिमहरूको विवरण

४.१ आ.व. २०७७।०७८ को संचालित तालिमको प्रगति विश्लेषण :

आ.व. २०७७।०७८ मा यस केन्द्रमा आँठ (८) वटा तालिमका लागि रु. छपन्न लाख सत्तरी हजार विनियोजन भएकोमा ६ वटा मात्र तालिम सम्पन्न भएको थियो । तालिममा गण्डकी प्रदेशमा अवस्थित २३ वटा कार्यालयमा कार्यरत ११८ जना कर्मचारीहरू प्रत्यक्ष रूपमा लावान्भित भएका थिए । जस मध्ये अधिकृतस्तर ४८ जना, सहायकस्तर २५ जना, फरेष्टर ११ जना, सिनियर गेमस्काउट २ जना, वन रक्षक २३ जना, गेमस्काउट ६ जना र स.व.र. ३ जना थिए ।

तालिममा सबै भन्दा बढी डिभिजन वन कार्यालय कास्कीबाट (१६ जना)सहभागी भएको थिए । १०६ जना प्रदेशका र १२ जना संघका कर्मचारीहरू तालिममा सहभागी भएका थिए । ११५ जना नेपाल वन र ३ जना प्रशासन सेवाका कर्मचारी हरू तालिममा सहभागी भएका थिए । ११५ जना नेपाल वन समूहका कर्मचारी मध्ये ९५ जना जनरल फरेष्ट्री, ६ जना स्वायल एण्ड वाटरसेड, ३ जना रिसर्च, ११ जना वाईल्ड लाईफ समूहका कर्मचारीहरू रहेका थिए ।

यस आ.व.मा सम्पन्न तालिमहरूमा, सहभागिहरूको उपस्थितिलाई लैङ्गिक आधारमा विश्लेषण गर्दा, पुरुष ७३ जना र महिला २७ जना उपस्थित भएका थिए ।जिल्ला स्थित कार्यालयहरूमा कामको व्यस्तता र COVID 19 को कारण बार्षिक लक्ष्य अनुसारको प्रगति हासिल भएको छैन । आ.व.२०७७/०७८ को वार्षिक वित्तिय प्रगति ८४।०२ प्रतिशत र वार्षिक भौतिक प्रगति ८७।०० प्रतिशत रहेको थियो ।

४.२ कार्यालय र तालिमका आधारमा सहभागी विवरण तथा विश्लेषण :

क्र.सं.	कार्यालय	तालिम						जम्मा
		आर प्रोग्रामिड	वैज्ञानिक वन	कानुनी कार्यविधी	सेवा कालिन	व्यजन्तु उद्यार	डिजाईन लागत	
१	व.वा.भू.सं. मन्त्रालय, पोखरा	२	२	१	०	०	१	६
२	वन निर्देशनालय, पोखरा	१	१	२	१	१	०	६
३	डि.व.का., स्याङजा	१	२	०	२	०	१	६
४	डि.व.का., मनाङ	०	१	०	१	१	१	४

५	डि.व.का., कास्की	३	१	३	४	४	१	१६
६	डि.व.का., पर्वत	२	१	१	३	२	१	१०
७	डि.व.का., मुस्ताङ	१	१	०	०	०	१	३
८	डि.व.का., लमजुङ	०	१	०	२	०	०	३
९	डि.व.का., बागलुङ	०	२	२	३	१	१	९
१०	डि.व.का., तनहुँ	२	२	२	२	२	१	११
११	डि.व.का., गोरखा	२	१	०	१	०	१	५
१२	डि.व.का., म्याग्दी	०	०	०	२	१	१	४
१३	डि.व.का., नवलपुर	१	०	०	३	१	१	६
१४	ताल वि.सं.प्र., पोखरा	१	०	१	०	०	१	३
१५	भु.ज.व्य.का., पर्वत	१	०	०	०	०	१	२
१६	भु.ज.व्य.का., तनहु	१	०	०	०	०	१	२
१७	बृ.ज.व्य.का., पोखरा	०	०	०	०	०	१	१
१८	व.बि.प्र.भ.के., पोखरा	१	०	१	०	०	१	३
१९	पञ्चासे सं.व., पोखरा	०	०	०	०	०	१	१
२०	व.अ.प्र.के., पोखरा	२	१	२	०	०	१	६
२१	अ.सं.क्षे. पोखरा	०	०	१	०	१	०	२
२२	म.सं.क्षे. गोरखा	०	०	१	०	०	०	१
२३	ढोरपाटन शि.अ., बागलुङ	०	०	१	३	४	०	८
	जम्मा	२१	१६	१८	२७	१८	१८	११८

नोट:

व.वा.भू.सं. मन्त्रालय = वन, वातावरण तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय, गण्डकी प्रदेश, पोखरा

डि.व.का = डिभिजन वन कार्यालय

बृ.ज.व्य.के. = बृहत जलाधार व्यवस्थापन केन्द्र, पोखरा

भू.ज.व्य.का = भू तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय

व.बि.प्र.भ.के.= वन विउ प्रयोगशाला तथा भण्डारण केन्द्र, पोखरा

म.सं.क्षे.गोरखा = मनासुलु संरक्षण क्षेत्र सम्पर्क कार्यालय, गोरखा

अ.सं.क्षे., पोखरा = अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र सम्पर्क कार्यालय, पोखरा

ढोरपाटन शि.अ., बागलुङ = ढोरपाटन शिकार आरक्ष, बागलुङ

ताल वि.सं.प्र., = पोखरा ताल संरक्षण तथा विकास प्राधिकरण, पोखरा

अनुसुचिहरू

अनुसुचि १ : आ.व. ०७६।०७७मा संचालित तालिमर सहभागिहरूको विवरण
कार्यक्रमको नाम : तथ्याङ्क व्यवस्थापन, विश्लेषण र मोडलिङ सम्बन्धि आर
प्रोग्रामिङ तालिम
कार्यक्रम संयोजक : राजेश पौडेल
मिति : २०७७।०७।२१ देखि २०७७।०७।२७ सम्म
सहभागि संख्या : २१ जना,
महिला/पुरुष : ६/१५

सहभागीहरू

सि.नं	नाम, थर	पद	कार्यालयको नाम
१	बिमला लम्साल	स.व.अ.	डि.व.का., पर्वत
२	महेश पौडेल	स.व.अ.	डि.व.का., गोरखा
३	रण बहादुर वि.क.	क.अ.	ताल संरक्षण तथा विकास प्रधिकरण
४	बाल कुमार नेपाली	स.व.अ.	डि.व.का., गोरखा
५	भुवन थापा	स.व.अ.	डि.व.का., पर्वत
६	राजेश पोखरेल	रेन्जर	वन विउ प्रयोगशाला तथा भ. केन्द्र, पोखरा
७	रुक्मागत सुवेदी	डि.व.अ.	डि.व.का., मुस्ताङ
८	चन्द्र प्रकाश सेडाई	भू.सं.अ.	भू तथा ज.व्य.का., तनहुँ
९	विवेक तामाङ	भू.सं.सं	भू तथा ज.व्य.का., पर्वत
१०	विनय ब. अधिकारी खत्री	स.व.अ.	डि.व.का., तनहुँ
११	चुडामणि बराल	स.व.अ.	डि.व.का., तनहुँ
१२	ममता शर्मा	स.व.अ.	डि.व.का., कास्की
१३	निर्मला फुलारा ठाकुर	स.व.अ.	डि.व.का., स्याङजा
१४	गणेश पौडेल	स.व.अ.	उ.प.व.वा.मा, पोखरा
१५	हरि प्रसाद गौतम	स.व.अ.	डि.व.का., नवलपुर
१६	शिव परियार	स.व.अ.	उ.प.व.वा.मा, पोखरा
१७	माधुरी खड्का	स.व.अ.	डि.व.का., कास्की
१८	कमल लम्साल	स.व.अ.	डि.व.का., कास्की
१९	दिपेन्द्र क्षेत्री	रेन्जर	वन निर्देशनालय, पोखरा
२०	अंशु ढकाल	अधिकृत	वन अ.प्र.के., पोखरा
२१	मन्जु के.सी.	स.अ.अ.	वन अ.प्र.के., पोखरा

कार्यक्रमको नाम : बैज्ञानिक वन व्यवस्थापन

कार्यक्रम संयोजक : राजेश पौडेल

मिति : २०७७/०८/२८ देखि २०७७/०९/०५ सम्म

सहभागि संख्या : १६ जना

महिला/पुरुष : ८/८

सहभागिहरू

सि.नं	नाम, थर	पद	कार्यालयको नाम
१	रीता खत्री	अधिकृत	उ.प.व.वा.मा, पोखरा
२	कृपा पोखरेल	रेन्जर	उ.प.व.वा.मा, पोखरा
३	निर्मला फुलारा ठाकुर	स.व.अ.	डि.व.का., स्याङजा
४	प्रतिक्षा पनेरु	स.व.अ.	वन निर्देशनालय, पोखरा
५	सन्तोष मिश्र	रेन्जर	डि.व.का., मनाङ
६	साधाना रानाभाट	रेन्जर	डि.व.का., कास्की
७	अरुण पौडेल	स.व.अ.	डि.व.का., पर्वत
८	विष्णु पुन	रेन्जर	डि.व.का., मुस्ताङ
९	राजकुमार श्रेष्ठ	स.व.अ.	डि.व.का., लमजुङ
१०	मन कुमार छन्त्याल	स.व.अ.	डि.व.का., बागलुङ
११	सन्दीप पोडेल	स.व.अ.	डि.व.का., बागलुङ
१२	नारायण श्रेष्ठ	अधिकृत	डि.व.का., तनहुँ
१३	बद्रीनाथ देवकोटा	रेन्जर	डि.व.का., गोरखा
१४	विनय बहादुर अधिकारी खत्री	स.व.अ.	डि.व.का., तनहुँ
१५	अमर बहादुर पराजुली	अधिकृत	डि.व.का., स्याङजा
१६	चुडला शेर्पा	रेन्जर	वन अ.प्र.के., पोखरा

कार्यक्रमको नाम : सेवाकालिन तालिम

कार्यक्रम संयोजक : अंशु ढकाल

मिति : २०७७।०६।२८ देखि २०७७।११।०४ सम्म

सहभागि संख्या : २७ जना

महिला/पुरुष : ४/२३

सहभागिहरू

सि.नं	नाम, थर	पद	कार्यालयको नाम
१	उमेश भुसाल	फरेष्टर	डिभिजन वन कार्यालय, तनहुँ
२	सचिन भट्टराई	वन रक्षक	डिभिजन वन कार्यालय, कास्की
३	दिलिप शर्मा पौडेल	वन रक्षक	वन निर्देशनालय, गण्डकी प्रदेश
४	दिननाथ अधिकारी	वन रक्षक	डिभिजन वन कार्यालय, कास्की
५	कृष्ण तिवारी	वन रक्षक	डिभिजन वन कार्यालय, पर्वत
६	सरोज पौडेल	वन रक्षक	डिभिजन वन कार्यालय,पर्वत
७	शिवजी न्यौपाने	वन रक्षक	डिभिजन वन कार्यालय, गोरखा
८	विशु खत्री	फरेष्टर	डिभिजन वन कार्यालय,म्याग्दी
९	सुनिता देवि शर्मा	वन रक्षक	डिभिजन वन कार्यालय, कास्की
१०	सावित्री क्षेत्री	वन रक्षक	डिभिजन वन कार्यालय, कास्की
११	आशिष थापा	वन रक्षक	डिभिजन वन कार्यालय, मनाङ
१२	राजु पौडेल	वन रक्षक	डिभिजन वन कार्यालय, पर्वत
१३	सागर चन्द्र ढुंगाना	फरेष्टर	डिभिजन वन कार्यालय, नवलपुर
१४	गंगा छन्त्याल	गेम स्काउट	ढोरपाटन शिकार आरक्ष, बागलुङ
१५	गणेश वि.क.	गेम स्काउट	ढोरपाटन शिकार आरक्ष, बागलुङ
१६	बीर बहादुर थापा	सि. गेम स्काउट	ढोरपाटन शिकार आरक्ष, बागलुङ
१७	लक्ष्मण खत्री	वन रक्षक	डिभिजन वन कार्यालय, बागलुङ
१८	कमल चापागाई	वन रक्षक	डिभिजन वन कार्यालय, बागलुङ
१९	खिम ब. श्रीस थापा	फरेष्टर	डिभिजन वन कार्यालय, बागलुङ
२०	कविता घलान	फरेष्टर	डिभिजन वन कार्यालय, लमजुङ
२१	प्रमोद सुनार	फरेष्टर	डिभिजन वन कार्यालय, लमजुङ
२२	रामजी शर्मा	फरेष्टर	डिभिजन वन कार्यालय, म्याग्दी
२३	वेद विधान सिंह	फरेष्टर	डिभिजन वन कार्यालय, नवलपुर
२४	विष्णु कार्की	फरेष्टर	डिभिजन वन कार्यालय, नवलपुर
२५	सचिन श्रेष्ठ राना	वन रक्षक	डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जा
२६	प्रकाश गुरुङ	वन रक्षक	डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जा
२७	सुबास बजगाई	वन रक्षक	डिभिजन वन कार्यालय, तनहुँ

कार्यक्रमको नाम : कानूनी कार्यविधि (जाहेरी दरखास्त देखि फैसला कार्यान्वयन सम्म)

कार्यक्रम संयोजक : मन्जु के.सी.

मिति : २०७७।११।१२ देखि २०७७।११।२१ सम्म

सहभागि संख्या : १८ जना

महिला/पुरुष : ८/१०

सहभागिहरू

सि.नं	नाम, थर	पद	कार्यालयको नाम
१	खेमराज मरासिनी	अधिकत	डिभिजनवन कार्यालय, कास्की
२	लिला कुमारी थापा	अधिकत	डिभिजनवन कार्यालय, कास्की
३	माधुरी खड्का	स.व.अ.	डिभिजन वन कार्यालय, कास्की
४	हरि कुमार श्रेष्ठ	अधिकत	ताल संरक्षण तथा विकास प्राधिकरण,पोखरा
५	कृपा पोखरेल	रेन्जर	उ.प.व.वा. मन्त्रालय, गण्डकी प्रदेश
६	मुना अधिकारी	शा.अ.	वन निर्देशनालय, पोखरा
७	प्रतिक्षा पनेरु	स.व.अ.	वन निर्देशनालय, पोखरा
८	राजेश पोखरेल	रेन्जर	वन बिउ प्रयोगशाला तथा भ. केन्द्र, पोखरा
९	दिपेश मिजार	रेन्जर	अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र स. कार्यालय, कास्की
१०	महा प्रसाद ओभा	स.व.अ.	डिभिजन वन कार्यालय, तनहुँ
११	दुर्गा प्रसाद पौडेल	स.पाँचौ	डिभिजन वन कार्यालय, तनहुँ
१२	अरुणा पौडेल	स.व.अ.	डिभिजन वन कार्यालय, पर्वत
१३	सूर्यबहादुर देवकोटा	स.व.अ.	डिभिजन वन कार्यालय, बागलुङ
१४	सन्दिप पौडेल	स.व.अ.	डिभिजन वन कार्यालय, बागलुङ
१५	सुमन के.सी.	रेन्जर	मनास्लु संरक्षण क्षेत्र, गोरखा
१६	शेर बहादुर थापा	रेन्जर	ढोरपाटन शिकार आरक्ष, बागलुङ
१७	चुडला शेर्पा	रेन्जर	वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र, पोखरा
१८	अंशु ढकाल	अधिकत	वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र, पोखरा

कार्यक्रमको नाम : वन्यजन्तु उद्धार तथा व्यवस्थापन तालिम
कार्यक्रम संयोजक : चुडला शेर्पा
मिति : २०७७।११।२३ देखि २०७७।१२।०३ सम्म
सहभागि संख्या : १८ जना
महिला/पुरुष : २/१६

सहभागिहरू

सि.नं	नाम, थर	पद	कार्यालयको नाम
१	उत्तम राज गुरुङ	वन रक्षक	डिभिजन वन कार्यालय, मनाङ
२	ओम प्रकाश पौडेल	वन रक्षक	डिभिजन वन कार्यालय, तनहुँ
३	विमल शर्मा	वन रक्षक	डिभिजन वन कार्यालय, बागलुङ
४	तारानाथ शर्मा	वन रक्षक	डिभिजन वन कार्यालय, पर्वत
५	अंकु गर्बुजा	वन रक्षक	डिभिजन वन कार्यालय, पर्वत
६	क्षेत्र बहादुर थापा	स.व.र.	डिभिजन वन कार्यालय, कास्की
७	शेर बहादुर कार्की	चैकीदार	डिभिजन वन कार्यालय, कास्की
८	बाबुराम थापा	फरेष्टर	वन निर्देशनालय, पोखरा
९	सागर प्रसाद सुवेदी	सि. गेमस्काउट	ढोरपाटन शिकार आरक्ष, बागलुङ
१०	प्रेम पौडेल	गेमस्काउट	ढोरपाटन शिकार आरक्ष, बागलुङ
११	गोपाल बहादुर थापा	गेमस्काउट	ढोरपाटन शिकार आरक्ष, बागलुङ
१२	प्रविण अधिकारी	गेमस्काउट	ढोरपाटन शिकार आरक्ष, बागलुङ
१३	हिरालालप्रसाद जैसवार	वन रक्षक	डिभिजन वन कार्यालय, म्याग्दी
१४	रिता थापा	गेमस्काउट	अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र स. का., पोखरा
१५	सुर्य प्रसाद सुवेदी	स.व.र.	डिभिजन वन कार्यालय, तनहुँ
१६	दिनेश के.सी.	फरेष्टर	डिभिजन वन कार्यालय, नवलपुर
१७	घनश्याम खनाल	वन रक्षक	डिभिजन वन कार्यालय, कास्की
१८	मिलन राजभाट	वन रक्षक	डिभिजन वन कार्यालय, कास्की

कार्यक्रमको नाम : वन विकास निर्माण कार्यका लागि डिजाइन तथा लागत अनुमान तयार गर्ने तालिम

कार्यक्रम संयोजक : मन्जु के.सी.

मिति : २०७७।१२।२२ देखि २०७७।१२।३१ सम्म

सहभागि संख्या : १८ जना

महिला/पुरुष : ४/१४

सहभागिहरू

सि.नं	नाम, थर	पद	कार्यालयको नाम
१	प्रकाश थापा	रेन्जर	पञ्चासे वन संरक्षण क्षेत्र कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यालय, गण्डकी प्रदेश, पोखरा
२	सफलता श्रेष्ठ	स.व.अ	डिभिजन वन कार्यालय, कास्की
३	खड्क कुमारी सिलवाल	रेन्जर	वन बिउ प्रयोगशाला तथा भ. केन्द्र, पोखरा
४	रण बहादुर वि.क.	का. अ.	तालसंरक्षणतथा विकास प्राधिकरण, ग. प्रदेश, पोखरा
५	सागर खनाल	स.व.अ	डिभिजन वन कार्यालय, पर्वत
६	हरिराज गौतम	रेन्जर	डिभिजन वन कार्यालय, म्याग्दी
७	सूर्य बहादुर देवकोट्टा	स.व.अ	डिभिजन वन कार्यालय, बाग्लुङ
८	चन्द्रमा खड्का	रेन्जर	उ.प.व.वा. मन्त्रालय, गण्डकी प्रदेश
९	मनिष आचार्य	भू.सं.स.	बृहत जलाधार व्यवस्थापन केन्द्र, गण्डकी
१०	रविन लामछाने शर्मा	सव ई.	भू तथा ज. व्य. कार्यालय, पर्वत
११	श्याम सुन्दर अधिकारी	ज.व्य.अ.	भू तथा ज. व्य. कार्यालय, तनहुँ
१२	विनयबहादुर अधिकारी खत्री	स.व.अ	डिभिजन वन कार्यालय, तनहु
१३	हरि प्रसाद गौतम	स.व.अ	डिभिजन वन कार्यालय, नवलपुर
१४	निर्मला फुलारा ठाकुर	स.व.अ	डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जा
१५	बाल कुमार नेपाली	स.व.अ	डिभिजन वन कार्यालय, गोरखा
१६	सन्तोष मिश्र	रेन्जर	डिभिजन वन कार्यालय, मनाङ
१७	नारायण श्रेष्ठ	रेन्जर	डिभिजन वन कार्यालय, मुस्ताङ
१८	राजेश पौडेल	स.ता.अ.	व.अ.प्र.के., पोखरा

अनुसूची २ : प्रशिक्षकहरूको विवरण

सि.नं	प्रशिक्षकको नाम	पद	कार्यालयको नाम
वैज्ञानिक वन व्यवस्थापन तालिम			
१	राजेश मल्ल	निर्देशक	वन अुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र, पोखरा
२	केदार बराल	डि.व.अ.	डिभिजन वन कार्यालय, तनहुं
३	कोमलराज काफ्ले	डि.व.अ.	डिभिजन वन कार्यालय, स्याङ्जा
४	सुमन भट्टराई	उपप्राध्यापक	वन विज्ञान अध्ययन संस्थान, पोखरा
५	राजेश पौडेल	स.ता.अ.	वन अुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र, पोखरा
६	हरि गौतम	स.व.अ.	डिभिजन वन कार्यालय, नवलपुर
७	अर्जुन प्र. सापकोटा	अधिकृत	डिभिजन वन कार्यालय, नवलपुर
तथ्याङ्क व्यवस्थापन, विश्लेषण र मोडलिङ सम्बन्धि आर प्रोग्रामिङ तालिम			
१	राजेश मल्ल	निर्देशक	वन अुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र, पोखरा
२	राजेश पौडेल	स.ता.अ.	वन अुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र, पोखरा
३	श्री सरोज पन्थि	स.व.अ.	उ.प.व.वा. मन्त्रालय, गण्डकी प्रदेश
कानूनी कार्यविधि (जाहेरी दरखास्त देखि फैसला कार्यान्वयन सम्म)			
१	राजेश मल्ल	निर्देशक	वन अुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र, पोखरा
२	राजेश पौडेल	स.ता.अ.	वन अुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र, पोखरा
३	घनेन्द्रबहादुर खनाल	उपसचिव	उ.प.व.तथा वा. मन्त्रालय, गण्डकी प्रदेश
४	रक्षा ज्ञवाली	कानून अधिकृत	उ.प.व.तथा वा. मन्त्रालय, गण्डकी प्रदेश
५	बुद्धि सागर पुरी	प्रहरी नि.	वडा प्रहरी कार्यालय, बैदाम
६	श्याम थापा मगर	प्रहरी नि.	वडा प्रहरी कार्यालय, बैदाम
७	राम काजी श्रेष्ठ	उपसचिव	उ.प.व.तथा वा. मन्त्रालय, गण्डकी प्रदेश
८	चन्द्रकान्ता चापागाई	उपसचिव	राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग, पोखरा
९	बिनोद सुबेदी	प्रहरी नि.	गण्डकी प्रदेश प्रहरी तालिम केन्द्र

१०	बसन्त पान्डे	प्रहरी नि.	गण्डकी प्रदेश प्रहरी तालिम केन्द्र
११	शिव परियार	स.व.अ	उ.प.व.तथा वा. मन्त्रालय, गण्डकी प्रदेश
१२	केदारनाथ उपाध्याय	स. जि. न्या.	जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय, कास्की
१३	महेन्द्रप्रसाद अधिकारी	स. जि. न्या.व.	जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय, कास्की
१४	सीता अधिकारी	स. जि. न्या.व.	जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय, कास्की
१५	रुद्र प्रसाद सुबेदी	जि.न्यायधिवक्ता	जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय, कास्की
१६	दण्डपाणी शर्मा	जि. न्यायधिस	जिल्ला अदालत, कास्की
१७	तेजेन्द्रप्रसाद शर्मा सापकोटा	जिल्ला न्यायधिस	जिल्ला अदालत, कास्की
१८	विष्णुप्रसाद आचार्य	उप रजिष्टार	उच्च अदालत, कास्की
१९	श्री लाल पौडेल	रजिष्टार	उच्च अदालत, कास्की

वन विकास निर्माण कार्यका लागि डिजाइन तथा लागत अनुमान तयार गर्ने तालिम

१	बसन्त राज पान्डे	ईन्जिनियर	रूपा ताल आयोजना प्रमुख
२	नारायणप्रसाद बराल	सि.डि.ई.	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय
३	हरि दत्त पौडेल	सि.डि.ई.	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय
४	गणेश कार्की	स.व.अ	डिभिजन वन कार्यालय, पर्वत
५	गोविन्दबहादुर थापा	स.व.अ	डिभिजन वन कार्यालय, कास्की
६	राजेश मल्ल	निर्देशक	वन अुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र, पोखरा

सेवाकालिन तालिम

१	राजेश मल्ल	निर्देशक	वन अुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र, पोखरा
२	राजेश पौडेल	स.ता.अ.	वन अुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र, पोखरा
३	अंशु ढकाल	अधिकृत	वन अुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र, पोखरा
४	मञ्जु के.सी.	स.अ.अ.	वन अुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र, पोखरा
५	कमल लम्साल	स.व.अ.	डिभिजन वन कार्यालय, कास्की
६	गोविन्दबहादुर थापा	स.व.अ.	डिभिजन वन कार्यालय, कास्की

७	राम ब. वि.क.	स.व.अ.	डिभिजन वन कार्यालय, कास्की
८	केदार बराल	डि.व.अ.	डिभिजन वन कार्यालय, कास्की
९	धनेन्द्र ब. खनाल	उपसचिव	उ.प.व.तथा वा. मन्त्रालय, गण्डकी प्रदेश
१०	रामकाजी श्रेष्ठ	उपसचिव	उ.प.व.तथा वा. मन्त्रालय, गण्डकी प्रदेश
११	सरोज पन्थी	स.व.अ.	उ.प.व.तथा वा. मन्त्रालय, गण्डकी प्रदेश
१२	सुनिता रानाभाट	निति विष्लेषक	ICIMOD, Kathmandu
१३	सुमन भट्टराई	उपप्राध्यापक	वन विज्ञान अध्ययन संस्थान, पोखरा
१४	पूर्णेश्वर सुवेदी	डि.व.अ.	डिभिजन वन कार्यालय, लमजुङ
१५	खिमलाल गौतम	नापि प्रमुख	नापि कार्यालय, कास्की
१६	ईन्द्रप्रसाद अधिकारी	उपसचिव	वन निर्देशनालय, पोखरा
१७	मोहनराज काफ्ने	डि.व.अ.	डिभिजन वन कार्यालय, नवलपुर
१८	अमृत ज्ञवाली	अधिकृत	डिभिजन वन कार्यालय, नवलपुर
१९	बाबुराम लामिछाने	प्रमुख	NTNC, चितवन
२०	अणनाथ बराल	प्र.सं.अ.	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज, चितवन
२१	शिव पोख्रेल	RS specialist	ICIMOD, Kathmandu
२२	नारायण आचार्य	निर्देशक	उ. वा. तथा उ. हित संरक्षण नि.,पोखरा
२३	डा. रामचन्द्र लामिछाने	उपाध्यक्ष	सहरी योजना आयोग, पोखरा
२४	चन्द्रकान्त पौडेल	उप प्राध्यापक	पृथ्वी नारायण क्याम्पस, पोखरा
२५	ईन्द्र प्रसाद पौडेल	प्र.ले.नि.	प्रदेश लेखा नियन्त्रण कार्यालय, पोखरा
२६	युवराज अर्याल	शा.अ.	सामाजिक विकास मन्त्रालय, पोखरा
२७	निलकण्ठ ढकाल	शा.अ.	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, कास्की

वन्यजन्तु उद्धार तथा व्यवस्थापन तालिम			
१	राजेश मल्ल	निर्देशक	वन अुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र, पोखरा
२	राजेश पौडेल	स.ता.अ.	वन अुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र, पोखरा
३	डा. कमलप्रसाद गैह्रे	ब. पशु चिकित्सक	अवकाश प्राप्त
४	केदार बराल	डि.व.अ.	डिभिजन वन कार्यालय, कास्की
५	त्रिभुषि बराल	सं. अधिकृत	एक्याप, पोखरा
६	मनसान्त घिमिरे	अध्यक्ष	पंक्षी संघ, पोखरा
७	कृष्णमणि बराल	वाता. पत्रकार	अन्नपूर्ण पोष्ट राष्ट्रिय दैनिक
८	बिनय अधिकारी	व्यवस्थापक	पचभैया प्राणी उद्यान, कास्की
९	ठगेन्द्र अर्याल	पशु चिकित्सक	पचभैया प्राणी उद्यान, कास्की

**अनुसूची ३ : यस केन्द्रमा मौजुदा दरबन्दी अनुसार
पदपूर्ति तथा रिक्त कर्मचारी विवरण**

सि.नं	पद	दरबन्दी संख्या	पूर्ति संख्या	कै.
१	निर्देशक (रा.प.द्वि.प्रा., फ.रि.)	१	१	
२	सहायक तालिम अधिकृत (रा.प.तृ.प्रा., ज.फ.)	१	१	
३	सहायक अनुसन्धान अधिकृत (रा.प.तृ.प्रा.,फ.रि.)	१	१	
४	रेन्जर (रा.प.अनं.प्र.प्रा.)	२	२	
५	लेखापाल (रा.प.अनं.प्र.)	१	१	
६	नायव सुब्बा (रा.प.अनं.प्र.)	१	—	रिक्त
७	फ. गा. (श्रेणी विहीन)	१	—	रिक्त
८	हलुका सवारी चालक (श्रेणी विहीन)	१	१	करारमा
९	कार्यालय सहयोगी (श्रेणी विहीन)	१	१	करारमा
	जम्मा	१०	८	

अनुसूची ४ : यस केन्द्रमा हाल कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण

सि. नं.	कर्मचारीको नाम	पद	तह	संकेत नं.	कैफियत
१	श्री राजेश मल्ल	निर्देशक	दशौं	१८६७८४	
२	श्री राजेश पौडेल	स.ता.अ.	सातौं	२०१५२३	
३	श्री मन्जु के.सी.	स.अ.अ.	सातौं	२३३१७०	
४	श्री अंशु ढकाल	अधिकृत (वन)	छैठौं	२०३०५६	
५	श्री गीता कुमारी शर्मा	लेखापाल	पाँचौं	१९५७०९	
६	श्री चुडला शेर्पा	रेन्जर	पाँचौं	२३१९२४	
७	श्री राज कुमार बनजारा	का.स.			करारमा
८	श्री उत्तम कुँवर	ह.स.चा			करारमा

अनुसूची ५ : आ.व. ०७७/०७८ को वार्षिक प्रगति विवरण

वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र
वन, वातावरण तथा भू संरक्षण मन्त्रालय

प्रदेश सरकार

गण्डकी प्रदेश, पोखरा

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

आ.व. ०७७/०७८ को वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
२०७७/०७८ को वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
२०७७/०७८ को वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
२०७७/०७८ को वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

१. आ.व. ०७७/०७८
२. मन्त्रालय, वन, वातावरण तथा भू संरक्षण मन्त्रालय
३. कार्यक्रम विभक्त: प्रदेश सरकार
४. कार्यालयको नाम: वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र
५. स्थान: गण्डकी प्रदेश, पोखरा
६. कार्यक्रम १ आयोजनाको नाम: उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण
७. कार्यालय प्रमुखको नाम: रजितर मल्ल

क्र.सं.	क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	दृकार्थ	वार्षिक कार्य लक्ष्य			वार्षिक प्रगति			कैफियत
				परिमाण	भार	बजेट	भार	बजेट	कैफियत	
१	अ) पुर्जिगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू	३	भटा	५	६	७	९	१०	१७	
१	कार्यालयको लागि फर्निचर, निरूपर्ष्व	३१२३			७,६६	८,००	७,७	७,७	८,००	
	क) पुर्जिगत खर्चको अन्तर्गत				७,६६	८,००	७,७	७,७	८,००	
१	आ) चापु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू	२२५२२	संख्या	१	९,५८	१०,००	१	९,५	९,५२	
२	वन संरक्षण प्रणालीमा आधारित वनमा पुर्जिगतको अवस्थाको अध्ययन अनुसन्धान	२२५२२	संख्या	१	९,५८	९,००	१	९,५	९,५५	
३	पक्षीको प्राणी उद्धानामा वन्यजन्तुको खाद्य आहार विश्लेषण	२२५२२	संख्या	१	९,५७	९,००	१	९,३६	९,५५	
४	वन तथा भू-उपयोग क्षेत्र विश्लेषण गर्ने गार्वा अर्ध शिपिन तालिम	२२५२२	संख्या	१	९,५७	९,००	०	०,०	०,००	
५	दूर सञ्चयन तथा औद्योगिक सुचना प्रणाली तालिम	२२५२२	संख्या	१	९,५७	९,००	०	०,०	०,००	
६	बैज्ञानिक वन व्यवस्थापन तालिम	२२५२२	संख्या	१	९,५८	९,१०	१	९,८	९,०६	
७	तथ्याङ्क निर्माण, विश्लेषण र मोडेलिङ सम्बन्धि आर प्रशिक्षण तालिम	२२५२२	संख्या	१	९,५८	९,५७	१	९,५	९,५६	
८	वन विकास निर्माण कार्यात्मक लागि डिजाईन तथा लागत अनुमान तयार गर्ने तालिम	२२५२२	संख्या	१	९,५७	९,००	१	९,५	९,५६	
९	कानुनी कार्यान्वयन (जाहेरि दरखास्त क्षेत्र भित्रका कार्यालयमा) सम्बन्धि तालिम	२२५२२	संख्या	१	९,५६	९,७०	१	९,०	९,२०	
१०	व्यवस्थापन उद्धार तथा व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम	२२५२२	संख्या	१	९,५७	९,००	१	९,५	९,७७	
११	सैवाकार्य तालिम	२२५२२	संख्या	१	९,५७	९,००	१	९,५	९,५०	
१२	वार्षिक प्रगति पुर्जिगत प्रकाशन	२२५२२	संख्या	१	९,५७	०,३०	१	०,३	०,३०	
१३	प्रजाप्राप्त सामग्री उपचारन विवरण	२२५२२	संख्या	१	९,५७	१,७१	१	१,७	१,७१	
१४	लिकनाइडमा पर्यटन सुचना प्रणालीलाई डिजिटलाइजेशन गर्ने	२२५२२	संख्या	१	९,५८	९,६८	१	९,५	९,६५	
	ख) चापु खर्चको खर्च अन्तर्गत			१५	१००,००	१०५,३८	१३	९९,५	९९,७७	
	कुल अन्तर्गत				१००,००	१०५,३८	१३	९९,०	९९,७७	

वार्षिक विवरण प्रगति: ८४/१०२ प्रतिशत
वार्षिक वार्षिक प्रगति: ८७/१०० प्रतिशत

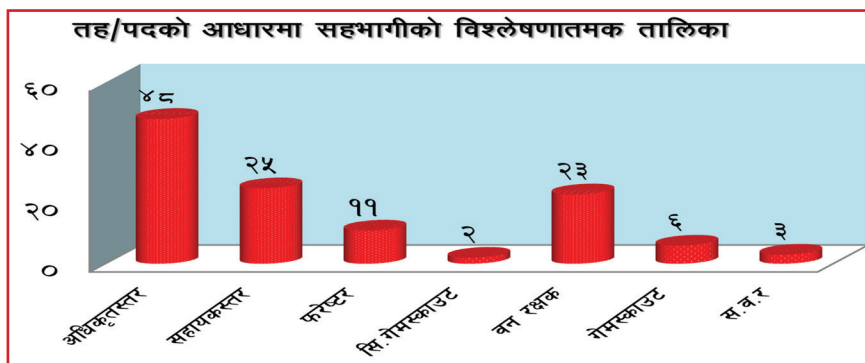
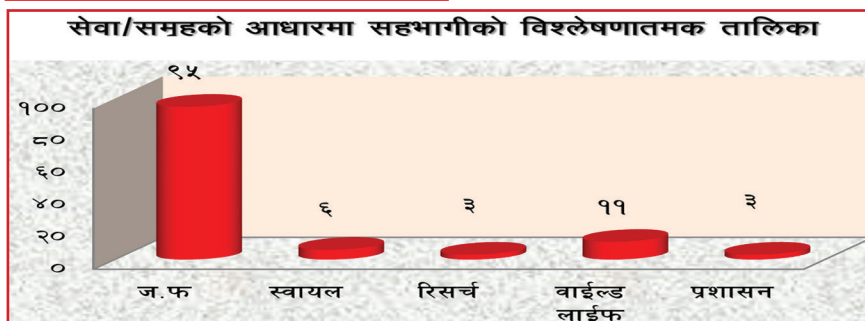
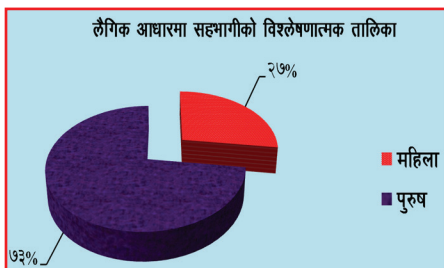
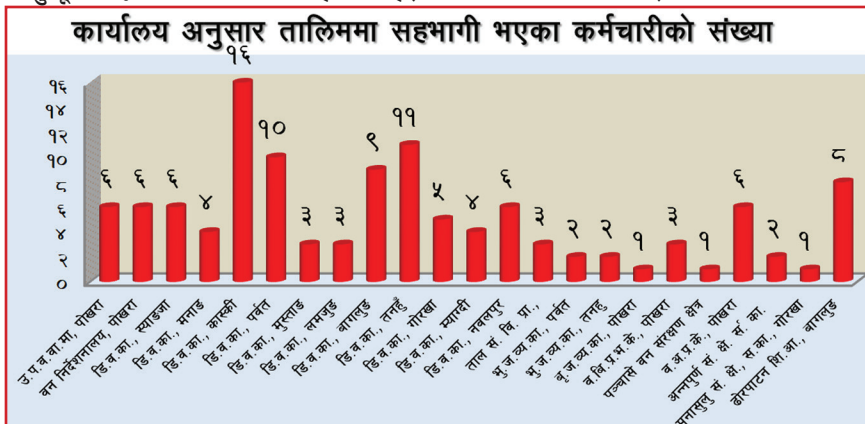
वेकजाव गर्ने
राजेण पोखरेल

सहायक तालिम अधिकृत

वेकजाव गर्ने
गीता कुमारी शर्म
लेखापाल

वेकजाव गर्ने
राजेण पोखरेल
विभागाध्यक्ष

अनुसूची ६ : तालिममा सहभागीहरूको चित्रात्मक विवरण

अनुसूची ७ : आ.व. ०७७/०७८मा संचालित तालिमका केही भलकहरू

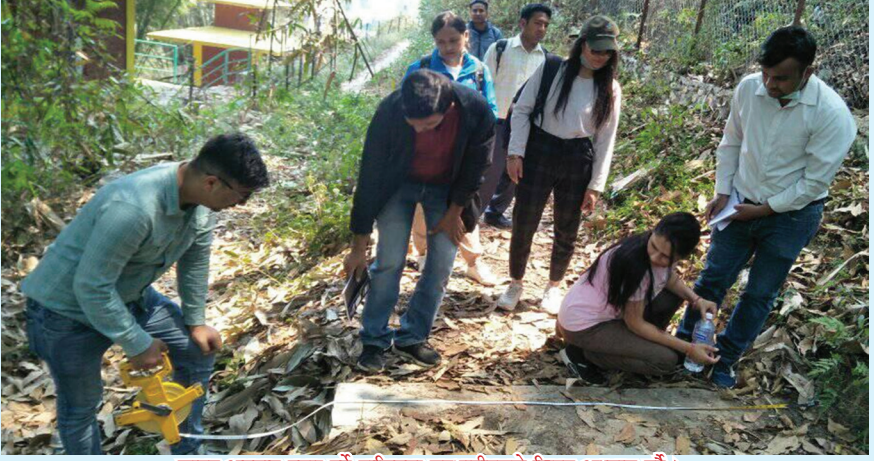
लागत अनुमान तयार गर्ने तालिममा श्रीमान् सचिवज्यूले सहभागीहरूलाई निर्देशन सहितको मन्तव्य राख्नु हुदै ।

सेवाकालिन तालिमका सहभागीहरू, तालिम समापन पश्चात श्रीमान् सचिवज्यूसँग सामुहिक तस्बिर लिंदै ।

सेवाकालिन तालिममा फिल्ड अभ्यास पश्चात चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको कार्यालय कसारामा सामुहिक तस्बिर लिंदै ।

लागत अनुमान तयार गर्ने तालिममा सहभागीहरूले फिल्ड अभ्यास गर्दै ।

कानूनी कार्यविधि तालिम समापन पश्चातको सामूहिक तस्वीर ।

तालिमका सहभागीलाई प्रमाणपत्र हस्तान्तरण गर्नुहुँदै श्रीमान् सचिव डा. महेश्वर ढकालज्यू र निर्देशक राजेश मल्लज्यू ।

बैज्ञानिक वन व्यवस्थापन तालिममा सहजिकरण पश्चात छलफलको सामुहिक तस्बिर ।

बैज्ञानिक वन व्यवस्थापन तालिम समापन कार्यक्रमको सामुहिक तस्बिर ।

तालिममा अधिल्लो दिनको प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्नुहुँदै सहभागी ।

तथ्याङ्क व्यवस्थापन, विश्लेषण र मोडलिङ सम्बन्धि आर प्रोग्रामिड तालिमका सहभागीहरूको सामुहिक तस्वीर

अध्ययन अनुसन्धान कार्यका लागि नवलपुरको चकलमा वनमा फिल्ड सर्भे गर्दै कर्मचारीहरू ।

पचभैया प्राणी उद्यानमा अध्ययन अनुसन्धानका कार्यका गर्दै परामर्श सेवाका कर्मचारीहरू ।

डि.व.का. कास्कीका डि.व.अ. केदार बरालज्यूले सहभागीहरूलाई मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व विषयमा सहजिकरण गराउनुहुँदै ।

Inception workshopमा प्रस्तुतिकरण गर्नु हुँदै श्री गोल्ड स्टोन कन्सल्टेन्सी प्रा.लि., काठमाडौंका सदस्य विजय न्यौपाने ।

माननिय पूर्व मन्त्री विकास लामसालज्यूद्वारा वन असुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र, पोखराको नयाँ भवन उदघाटन पश्चात लिइएको सांफुहिक तस्बिर ।

पचभैया प्राणी उद्वार केन्द्रमा सहभागीहरू, वन्यजन्तु उद्वार तथा व्यवस्थापनको फिल्ड अभ्यासमा ।